

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 230 9730

www.ip-rs.si

gp.ip@ip-rs.si

Številka: 07122-1/2024/24

Datum: 26. 4. 2024

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Gp.mvi@gov.si

Zadeva: Dopolnjen predlog sprememb 135.b in 135.č člena ZOFVI – mnenje na oceno učinka

ZVEZA: Vaš dopis št. 303-47/2022/97, prejet dne 5. 4. 2024 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

dne 5. 4. 2024 smo z vašim dopisom št. 303-47/2022/97 prejeli predlog besedila novih 135.b in 135.č členov Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI) ter oceno učinka. Predlagane spremembe so bile nato obravnavane na sestanku dne 12. 4. 2024, 17. 4. 2024 pa smo prejeli vaš dopis št. 303-47/2022/99.

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju: IP) ugotavlja, da so se vmes spremenile tako okoliščine obdelave kot besedilo predlaganih sprememb zakona, ako da podaja celovitega mnenja na oceno učinka tako nima pravega smisla, vseeno pa menimo, da je za bodoče ocene učinkov glede zakonodajnih predlogov pomembno podati določena priporočila in opozorila z naše strani; samo mnenje na predlog sprememb zakona pošiljamo ločeno.

1. Uvodoma

IP pojasnjuje, da je po določbi prvega odstavka 35. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov; v nadaljevanju: Splošna uredba) ocena učinka v zvezi z varstvom osebnih podatkov (v nadaljevanju: ocena učinka) potrebna, kadar „je možno, da bi [dejanje obdelave] lahko povzročil[o] veliko tveganje za pravice in svoboščine posameznikov“. Upravljavec podatkov mora nato oceniti tveganja za pravice in svoboščine posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, in opredeliti ukrepe, predvidene za zmanjšanje navedenih tveganj na sprejemljivo raven, ter dokazati skladnost s Splošno uredbi (sedmi odstavek 35. člena). Skladno s priporočili Evropskega odbora za varstvo podatkov (v nadaljevanju: EDPB), kot so navedena v smernicah o ocenah učinka¹ velja, da če je upravljavec podatkov štel, da so tveganja zadosti zmanjšana, se lahko glede na razlago prvega odstavka 36. člena Splošne uredbe ter uvodnih izjav (84) in (94) obdelava nadaljuje brez posvetovanja z nadzornim organom.

Upravljavec podatkov se mora posvetovati z nadzornim organom vedno, kadar ne najde zadostnih ukrepov za zmanjšanje tveganj na sprejemljivo raven (tj. so preostala tveganja še vedno visoka). Poleg tega se mora upravljavec posvetovati z nadzornim organom vedno, kadar je to potrebno v skladu s pravom države članice in/ali kadar mora v skladu z njim pridobiti predhodno dovoljenje

¹ Smernice glede ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov in opredelitve, ali je „verjetno, da bi [obdelava] povzročila veliko tveganje“, za namene Uredbe (EU) 2016/679, 17/SL, DS 248 rev.01; dostopno na: https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/Mednarodno_delovanje/wp248_rev.01_sl.pdf

nadzornega organa glede obdelave za izvajanje naloge, ki jo upravljavec izvede v javnem interesu, vključno z obdelavo v zvezi s socialno zaščito in javnim zdravjem (peti odstavek 36. člena). EDPB poudarja še, da obveznost hrambe evidence ocene učinka in njenega posodabljanja ostaja, ne glede na to, ali je glede na raven preostalega tveganja posvetovanje z nadzornim organom potrebno ali ne.

IP pojasnjuje, da je po določbi drugega odstavka 36. člena Splošne uredbe nadzorni **organ v roku do osmih tednov** po prejemu zahteve za posvetovanje pisno svetuje upravljavcu, kadar je ustrezno, pa tudi obdelovalcu, in lahko uporabi katero koli pooblastilo iz člena 58. To obdobje se lahko ob upoštevanju kompleksnosti predvidene obdelave podaljša za nadaljnjih šest tednov.

Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22; v nadaljevanju: ZVOP-2) v tretjem odstavku 24. člena določa, da **kadar se z zakonom določa obdelava osebnih podatkov, za katero je treba izdelati oceno učinka, predlagatelj predlogu zakona priloži oceno** učinka v skladu s 35. členom Splošne uredbe. Po proučitvi ocene učinka nadzorni organ poda mnenje glede obdelave osebnih podatkov, glede katerega se mora predlagatelj zakona opredeliti. Kadar ocene učinka ni treba izdelati, predlagatelj zakona opravi samo predhodno posvetovanje z nadzornim organom v skladu s 36. členom Splošne uredbe.

* * *

Na podlagi informacij, ki ste nam jih posredovali, vam v nadaljevanju na podlagi točke (a) tretjega odstavka 58. člena, v povezavi s 35. in 36. členom Splošne uredbe, tretjim odstavkom 24. člena in 5. točko prvega odstavka 55. člena ZVOP-2 ter 2. členom Zakona o informacijskem pooblaščenca (ZInfP; Uradni list RS, št. 113/05, 51/07 – ZUstS-A) posredujemo naše neobvezno mnenje v zvezi s predloženo oceno učinka.

* * *

2. Pregled ocene učinka

2.1 Splošne ugotovitve

IP ugotavlja, da gre po vsebini za zakonodajno oceno učinka, ki sledi prilagojeni metodologiji za pripravo zakonodajnih ocen učinka v zvezi varstvom osebnih podatkov za učinkovito izvajanje 24. člena ZVOP-2. Razlike med t.i. zakonodajnimi in projektnimi ocenami učinka glede varstva osebnih podatkov smo pojasnili na posebni podstrani o ocenah učinka, ki je je dostopna na:

<https://www.ip-rs.si/zakonodaja/reforma-evropskega-zakonodajnega-okvira-za-varstvo-osebni-podatkov/klju%C4%8Dna-podro%C4%8Dja-uredbe/ocena-u%C4%8Dinka-v-zvezi-z-varstvom-podatkov/#a4>

Posebej opozarjamo na zahteve drugega odstavka 6. člena ZVOP-2 glede sestavin, ki naj bi jih vsebovali zakoni, ki urejajo obdelave osebnih podatkov zaradi izvajanja zakonske obveznosti, javnega interesa ali izvajanja javne oblasti, in sicer:

(2) Obdelava osebnih podatkov v javnem sektorju in v zasebnem sektorju je zaradi izvajanja zakonske obveznosti, javnega interesa ali izvajanja javne oblasti v primerih iz točk c) in e) prvega odstavka ter drugega in tretjega odstavka 6. člena Splošne uredbe zakonita le, če obdelavo osebnih podatkov, vrste osebnih podatkov, ki naj se obdelujejo, kategorije posameznikov, na katere se ti osebni podatki nanašajo, namen njihove obdelave in rok hrambe osebnih podatkov ali rok za redni pregled potrebe po hrambi določa zakon. Če je mogoče, se v zakonu določijo tudi uporabniki osebnih podatkov, posamezna dejanja

obdelave in postopki obdelave ter drugi ukrepi za zagotovitev zakonite, poštene in pregledne obdelave.

2.2 Formalni pregled celovitosti ocene učinka

IP je najprej pregledal predloženo oceno učinka z vidika njene celovitosti *smiselno* skladno s sedmim odstavkom 35. člena Splošne uredbe.

Ugotavljamo, da ocena učinka sledi smernicam IP glede priprave zakonodajnih ocen učinka in temelji na metodologiji, ki jo je pripravil IP².

V smislu izboljšav bodočih ocen učinka predlagamo naslednje:

- Priporočljivo bi bilo, da je ocena učinka tako kot ostali dokumenti **jasno označena z datumom in številko dokumenta ter osebami, ki so jo pripravile oziroma svetovale pri njeni pripravi.**
- Iz prejete ocene učinka ni razvidno, **kakšno je bilo mnenje pooblaščenih oseb za varstvo osebnih podatkov (DPO)**, kar je načeloma obvezni element ocene učinka glede na smernice EDPB in IP.
- Veliko pozornost je treba nameniti **strogu ločevanju med osebnimi podatki in anonimiziranimi podatki** ter zavedanju, da vsako dejanje nad osebnimi podatki, ki se del zbirke osebnih podatkov ali so namenjeni vnosu vanju, že šteje za obdelavo osebnih podatkov, tako se za obdelavo šteje že tudi sama pridobitev, vnos in zbiranje osebnih podatkov. Če bi namreč obdelava v celoti potekala v anonimizirani obliki potem sploh ne bi mogli govoriti o obdelavi osebnih podatkov in o potrebi po upoštevanju temeljnih načel varstva osebnih podatkov (začenši z načelom zakonitosti); kolikor temu ni tako, lahko celotna ocena učinka temelji na napačnih predpostavkah, posledično pa tudi zakonska ureditev in obdelava podatkov. Priporočamo seznanitev s smernicami EDPB o anonimizacijskih metodah in tehnikah, ki je dostopno na:

https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp216_sl.pdf.

2.3 Vsebinski pregled ocene učinka

Glede na spremenjene okoliščine podaja vsebinskega mnenja na oceno učinka ni smiselna, saj so se vmes spremenile tako okoliščine obdelave kot besedilo predlaganih sprememb zakona, pri bodočih ocenah učinka predlagamo, da upoštevate zgoraj podana priporočila oziroma opozorila.

S spoštovanjem,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

² https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/RAZNO/Methodologija%20zakonodajne%20ocene%20u%C4%8Dinkov_jul202.docx

Prilavil:

mag. Andrej Tomšič,
namestnik informacijske pooblaščenke